

FORTIS:

VERZOEK TOT VASTSTELLING WANBELEID

De aandeelhouders van Fortis zullen het jaar 2008 niet snel vergeten. In het weekend van 3 tot 5 oktober 2008 werd Fortis grotendeels genationaliseerd. Aandeelhouders werden volledig buitenspel gezet. Van de ene op de andere dag waren zij geen aandeelhouder meer in een bank-verzekeraar, maar in een financiële holding, Ageas genaamd, van gestructureerde kredieten, een internationale verzekeraar en cash. Van enige compensatie voor hun verlies was geen sprake.

De VEB komt op voor de belangen van gedupeerde aandeelhouders van Fortis. Daarvoor heeft de VEB drie juridische procedures gestart: 1) een enquêteprocedure tegen Fortis en 2) een aansprakelijkheidsprocedure tegen de Nederlandse staat, en 3) een aansprakelijkheidsprocedure wegens misleiding van beleggers tegen Fortis, verschillende voormalige bestuurders van Fortis en de banken die de claimemissie in 2007 hebben begeleid.

Onjuiste informatie

De onderzoekers van de Ondernemingskamer (OK) hebben op woensdag 16 juni 2010 het definitieve onderzoeksrapport naar het beleid en de gang van zaken bij Fortis in de periode van 1 januari 2007 tot 10 oktober 2008 gepubliceerd. De conclusies zijn overduidelijk: Fortis heeft stelselmatig onjuiste en/of onvolledige informatie verstrekt aan beleggers. Daarnaast heeft het bestuur op cruciale momenten weinig doeltreffend, in feite paniekerig en onsamenhangend, geopereerd.

De VEB heeft de OK verzocht op basis van het enquêterapport wanbeleid vast te stellen. Het verzoekschrift daartoe is ingediend op 16 augustus 2010. De OK kan bijna niet anders dan concluderen tot wanbeleid. De

mondelijke behandeling van de tweede fase van de enquêteprocedure staat gepland voor 26 en 28 april 2011. Voor de behandeling van het verzoek van de VEB en het verweer van Fortis zijn twee hele dagen uitgetrokken. De eindbeschikking van de OK volgt vermoedelijk enkele maanden later.

Misbruik van dwangpositie

De VEB heeft op 24 april 2009 de Nederlandse staat gedagvaard vanwege onrechtmatig handelen bij de nationalisatie van Fortis. In de periode tussen 29 september en 4 oktober 2008 is een situatie ontstaan waarin Fortis geen andere keuze had dan de Nederlandse activiteiten aan de Nederlandse staat te verkopen, onder meer doordat de staat dreigde met ingrijpen van de toezichthouder.

Fortis bevond zich ten opzichte van de Nederlandse staat in een dwangpositie. De Nederlandse staat heeft van die dwangpositie misbruik gemaakt door een prijs te bedingen die niet gebaseerd was op een onafhankelijke waardering. Daarnaast heeft de Nederlandse staat zonder enige noodzaak ook de verzekeringsactiviteiten van Fortis in de transactie betrokken. Daar komt dan nog bovenop dat de Nederlandse staat de nijpende omstandigheden gedeeltelijk zelf heeft laten ontstaan.

De Nederlandse staat moet daarom

een schadevergoeding betalen aan de toenmalige aandeelhouders Fortis. De VEB heeft de dagvaarding uitgebracht samen met de Belgische belangenorganisatie Deminor. De Nederlandse staat en Fortis hebben inmiddels hun conclusies genomen. De Nederlandse staat stelt zich op het standpunt dat zij zich niet onrechtmatig heeft gedragen. De VEB heeft in deze procedure een aantal eigen economische onderzoeken ingediend waaruit blijkt dat de verzekeringsactiviteiten tegen een te lage prijs zijn overgenomen.

Op 29 maart 2011 is gepleit voor de rechtbank Amsterdam. De rechtbank Amsterdam doet op 26 maart 2011 uitspraak in deze zaak. De VEB houdt er echter rekening mee dat gezien de complexiteit van de zaak de rechter de uitspraak enige weken uitstelt alvorens zich in eerste aanleg uit te laten over de aansprakelijkheid van de Nederlandse staat.

De minister van Financiën heeft ondertussen laten weten de staatsdeelnemingen in ABN Amro en ASR af te willen stoten als daarvoor in de markt mogelijkheden zijn en beide ondernemingen weer volledig zelfstandig kunnen opereren. De VEB maakt zich sterk voor de belangen van voormalige aandeelhouders van Fortis in beide vennootschappen. Al in oktober 2008 heeft de VEB bij het ministerie van Financiën aangedrongen op het respecteren en compense-

ren van de belangen van voormalige aandeelhouders.

Misleiding

De VEB heeft op 20 januari 2011 Fortis gedagvaard vanwege misleiding van beleggers. De misleidingprocedure spitst zich toe op twee onderwerpen: het emissieprospectus en de onjuiste berichtgeving vanaf 21 september 2007 tot 3 oktober 2008.

Naast Ageas (de nieuwe naam van Fortis) en enkele (voormalige) bestuurders worden ook de banken gedagvaard die de emissie van 24 september 2007 hebben begeleid. De banken die de emissie hebben begeleid waren Merrill Lynch International, Fortis Bank sa/nv (tegenwoordig BNP Paribas Fortis), ING Bank, Rabobank en Fox-Pitt Kelton.

De bestuurders die zich bij de rechter moeten verantwoorden voor misleidende of tekortschietende communicatie met beleggers zijn Maurice Lippens, Jean Paul Votron, Herman Verwilt, Filip Dierckx, Gilbert Mittler, Jozef De Mey, Karel De Boeck en Lex Kloosterman. Deze bestuurders hebben ten tijde van de uitgifte van het prospectus en de andere tekortkomingen in de communicatie cruciale functies bekleed binnen het Fortis-concern. Zij hadden de misleidende communicatie kunnen voorkomen of corrigeren en hebben dat niet gedaan. Daarom zijn zij persoonlijk aansprakelijk.

Lange procedure

Deze nieuwe procedure zal naar verwachting enkele jaren gaan duren. Dit heeft te maken met de juridische complexiteit en het internationale karakter van de zaak en de grote verscheidenheid van (buitenlandse) wederpartijen. ■

